

Colegiul Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii

H O T Ă R Î R E

21 octombrie 2022
Nr. 220/10

mun. Chișinău

Completul de contestație nr. 1 al Colegiului disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii în componența sa:

Președinte	Pulbere Ruxanda
Membri:	Midrigan Pavel
	Postica Alexandru

examinând contestația declarată de Bogdan Raisa împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 731s-930 p/m din 08 octombrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 14 iulie 2022 asupra acțiunilor judecătorului Grădinari Lucia de la Judecătoria Drochia, sediul central,

A CONSTATAT:

1. Subiectul sesizării.

La 14 iulie 2022 în adresa Consiliului Superior al Magistraturii a parvenit sesizarea din numele cet. Bogdan Raisa privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Drochia, sediul Central, Lucia Grădinari

Ca temei de atragere la răspunderea disciplinară Bogdan Raisa î-și exprimă dezacord cu actele judecătorești adoptate de judecătorul Lucia Grădinari din cadrul Judecătoriei Drochia, sediul Central, la judecarea cauzei civile cu participarea sa.

Astfel se invocă faptul că, încheierile adoptate de judecătorul vizat la 24 noiembrie 2021 și la 18 mai 2022 pe dosarul civil nr.2-1363/2019, sunt contrare normelor procedural-civile și a prevederilor art.22, alin.(1) din Legea cu privire la statutul judecătorului și art. 4, alin.(1), lit.b), lit.c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Autorul și-a expus motivele de fapt și de drept ce au format obiectul examinării cauzei menționate.

2. Constatările și aprecierea inspectorului judecător.

Sesizarea a fost examinată sub aspectul existenței sau inexistenței temeiurilor de abateri disciplinare în acțiunile judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul central.

Art.4 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temei de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Autorul sesizării se referă la existența temeiurilor specificate la art.4 alin.(1) lit.lit. b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, după cum urmează:

b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care intenționat, sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

În rezultatul verificărilor realizate, precumși de opinia judecătorului Lucia Grădinari, Inspecția judiciară a stabilit următoarele circumstanțe.

La 25 octombrie 2019, la Judecătoria Drochia, sediul Central a fost înregistrată cu nr.2-1363/2019 cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată la 24 octombrie 2019 de către Bogdan Raisa împotriva notarului public Patereu Claudia, Axenti Liliana, privind anularea refuzului, partajul averii comune în devălmășie, partajul averii succesoriale, care la 25 noiembrie 2019 a fost redistribuită judecătorului Lucia Grădinari în mod automat-aleatoriu.

La 23 noiembrie 2021, reprezentantul pârâtului Axenti Liliana, avocatul Gherasim Angela, a înaintat un demers cu privire la suspendarea procesului, invocând ca temei prevederile art.261 alin.(1) lit.h) din Codul de procedură civilă și că, cauza civilă nr.2-844/20 aflată pe rolul Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, are tangență cu prezenta cauză.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central nr.2-1363/2019 din 24 noiembrie 2021, demersul s-a admis, cu dispunerea suspendării procesului civil până la devenirea irevocabilă a hotărârii în cauza conexă.

La 01 decembrie 2021 avocatul Crețu Doina în calitate de reprezentant al lui Bogdan Raisa a declarat recurs împotriva soluției instanței de fond, solicitând casarea acesteia cu trimiterea cauzei la rejudicare.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 februarie 2022, s-a admis recursul declarat, s-a casat încheierea instanței de fond și s-a soluționat prin decizie problema respectivă, cu respingerea demersului privind suspendarea procesului civil. Cauza civilă s-a restituit spre continuarea judecării pricinii în aceeași instanță și în același complet de judecată.

La 03 mai 2022 în adresa instanței a parvenit un alt demers depus de avocatului Gherasim Angela, în calitate de reprezentant al Liliane Axenti, privind scoaterea de pe rol a acțiunii civile.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 mai 2022, demersul a fost admis, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Raisa Bogdan.

La 26 mai 2022, avocatul Crețu Doina, în calitate de reprezentant al lui Bogdan Raisa, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond din 18 mai 2022, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii în acest sens, prin care să fie respins demersul privind scoaterea de pe rol a acțiunii civile.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 iulie 2022, s-a admis recursul declarat, cu casarea soluției instanței de fond și soluționarea prin decizie problemei respective, astfel, fiind respins demersul privind scoaterea de pe rol a acțiunii civile. Cauza

civilă a fost restituită spre judecare în aceeași instanță, în același complet de judecată.

Din datele PIGD se atestă că, cauza, avînd statut ”*Examinare*”, este înregistrată în instanța de fond cu nr.2-1271/2022 .

Totodată s-a stabilit că, la 28 iulie 2022, judecătorul Lucia Grădinari și-a declarat abținere de la judecarea cauzei menționate în speță, cererea fiind în aceeași zi repartizată spre examinare judecătorului Judecătoriei Drochia, sediul Central, Vladimir Craveț.

Autorul solicită examinarea acțiunilor judecătorului Lucia Grădinari de la Judecătoria Drochia, sediul Central, prin prisma art.4 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară pentru că, la adoptarea încheierilor din 24 noiembrie 2021 și 18 mai 2022, intenționat sau din neglijența gravă, i-a încălcat dreptul fundamental la un proces echitabil, garantat de art.6 din CoEDO.

În rezultatul verificării argumentelor înaintate, Inspecția judiciară prin Decizia din 08 august 2022 a respins ca fiind neîntemeiată sesizarea.

Inspecția judiciară a invocat în decizia sa, că în esență, acestea sînt raportate direct dezacordului cu examinarea cauzei de către acest magistrat și cu soluțiile emise, care de altfel, a fost formulat în actele de contestare asupra acestora.

Tot în acest context, a fost menționat faptul, că autorul sesizării, Bogdan Raisa, nu a prezentat probe plauzibile întru confirmarea ilegalităților pretinse, analizele proprii asupra faptelor expuse nefiind oportune și relevante, constituie aprecieri subiective cu caracter declarativ.

În acest context, Inspecția judiciară în decizia sa a făcut referință la art.13 alin.(1) și alin.(2) din Legea privind organizarea judecătorească, potrivit căruia imixtiunea în înfăptuirea justiției este interzisă. Exercițarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărîrii judiciare atrage răspundere conform legii.

Potrivit art.1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20 iulie 1995, ”Puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri.

Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfăptuire a justiției, pe care le execută în baza legii.

Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului”.

3.Argumentele contestației.

Împotriva deciziei Inspecției judiciare din 08 august 2022 Bogdan Raisa a depus contestație în care a indicat, că sesizarea a fost examinată de inspectorul-judecător superficial, fără a intra în esența tuturor circumstanțelor, limitîndu-se

numai la faptul, că Inspekția judiciară nu are competența de a aprecia actele judecătorești. Contestatarul a invocat faptul, că judecătorul vizat a aplicat eronat legea; sunt suspiciuni că judecătorul a avut un interes personal în cauza dată.

3. Aprecierea Completului de examinare a contestațiilor.

Potrivit art. 27 alin.(1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014 "Completele de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar (în continuare – complete de contestație) verifică contestațiile împotriva deciziilor inspekției judiciare de respingere a sesizărilor".

În conformitate cu prevederile art. 28 alin.(1) din Legea nr. 178/25.07.2014 "Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspekției judiciare de respingere a sesizării. Procedura în fața completelor de contestație este scrisă", iar conform alin.(3) lit. b) din norma menționată "Completele de contestație decid respingerea contestației ca neîntemeiate".

Art. 29 alin.(3) din Legea indicată supra stipulează că "Hotărîrea privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspekției judiciare de respingere a sesizării este definitivă".

Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate, precum și decizia Inspekției judiciare ce se contestă, Completul de examinare a contestațiilor conchide că contestația declarată urmează a fi respinsă ca neîntemeiată din următoarele considerente.

Abaterea disciplinară imputată judecătorilor care a examinat o cauză nu poate fi bazată pe presupuneri. Pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, urmează a se stabili, dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă sânt întrunite elementele constitutive ale acesteia. Abaterea disciplinară, nefiind o categorie abstractă și iluzorie, prezintă elemente constitutive distincte, probatoriul acestora fiind pus prin lege în sarcina autorului sesizării.

Reieșind din prevederile art. 21 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii poartă răspundere disciplinară în modul stabilit de Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Caracterul imputabil al motivelor invocate, urmează a fi apreciat în corespundere cu prevederile Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, din reglementările căreia rezultă că, judecătorul poartă răspundere disciplinară dacă a încălcat legea intenționat sau ca urmare a unei neglijențe grave. Judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterii disciplinare prevăzute de lege.

Art. 4¹ din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor dezvoltă noțiunile de abatere disciplinară săvârșită prin intenție sau prin neglijență gravă.

Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de judecător, pentru care lipsa de previziune manifestată de judecător trebuie să fie inexplicabilă din punctul de vedere a unui profesionist în domeniu dreptului.

Noțiunea de abatere disciplinară săvârșită cu intenție, prezumă că judecătorul încalcă conștient norme de drept material sau procesual, iar noțiunea de neglijență grava, este considerată aplicabilă atunci când judecătorul a admis o încălcare a unor norme de drept material sau procesual fără a-și da seama de o eventuală consecință prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale, deși putea și trebuia să o prevadă. Deci, nu orice eroare, fie ea gravă, poate face obiectul unei sancțiuni disciplinare. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu atrage răspunderea disciplinară, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea.

Potrivit art.1 alin.(4) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusive judiciare.

În exercitarea atribuțiilor sale, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Remediul legal pentru corectarea unor posibile erorilor judiciare, constă în exercitarea căilor de atac, drept de care s-a folosit Bogdan Raisa în respectiva cauză.

Consiliul Superior al Magistraturii și Inspekția judiciară nu sunt instanțe judecătorești și nu au competența legală de a examina cauzele pe rolul instanțelor judecătorești, de a se implica în procesul de judecare a cauzelor, de a se expune asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise în cauzele judecate.

Ori, expunerea în privința încheierilor adoptate de judecător, dând apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

În atare circumstanțe, în rezultatul verificării contestației s-a constatat că faptele expuse în sesizare și contestație nu întrunesc elementele constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit.b) și c), sau al altei norme din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și constituie temei pentru respingerea contestației ca neîntemeiată.

Dezacordul cet.Bogdan Raisa cu încheierile Judecătoriei Drochia, sediul central, pronunțate în cauza menționată și pretențiile referitor la încălcarea drepturilor procedurale, nu sunt bazate pe un act judecătorec de dispoziție care să constate că la examinarea cauzei au fost comise încălcări a legislației, a drepturilor procedurale și/sau fundamentale, sau din care să se deducă acțiuni ale judecătorului ce ar constitui abateri disciplinare.

Rezumând cele expuse, Completul consideră, că nu s-a reținut în acțiunile judecătorului vizat în sesizare încălcarea intenționată sau din neglijență gravă a legislației în vigoare la examinarea cauzei respective și careva probe concludente nu au fost prezentate de către contestatar. Or, după cum s-a menționat mai sus, aprecierea modului de interpretare a normelor legale nu intră în competența Inspekției judiciare. Judecătorii adoptă hotărâri, bazându-se pe normele legale

aplicabile speței și pe intima convingere formată ca urmare a aprecierii materialului probator prezentat de părțile procesului.

Ca rezultat al verificării argumentelor expuse în contestație, din probele administrate se constată că, faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare, nefiind stabilite careva temeuri rezonabile, care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul Judecătoriei Drochia, sediul central, Grădinari Lucia, a abaterilor disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit.b) și c), ale Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, motiv din care sesizarea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor stabilește în mod exhaustiv faptele/acțiunile, care pot constitui temeii de abateri disciplinare în privința judecătorilor.

Completul de examinare a contestațiilor notează, că art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor a stabilit expres și în mod exhaustiv faptele și acțiunile/inacțiunile, care constituie abateri disciplinare.

În rezultatul verificării argumentelor expuse în contestație, nu au fost stabilite temeuri rezonabile de admiterea a contestației și restituirii cauzei Inspecției judiciare pentru verificări suplimentare în vederea angajării răspunderii disciplinare a judecătorului Judecătoriei Drochia sediul central Grădinari Lucia, conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit.b) și c), adică:

b) adoptarea unei hotărâri judecătorești prin care, intenționat sau din neglijență gravă, au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte;

c) acțiunile judecătorului în procesul de înfăptuire a justiției care fac dovada incompetenței profesionale grave și evidente.

Completul reține, că pentru a fi antrenată răspunderea disciplinară a unui judecător este absolut necesar să existe o conduită ilicită a acestuia, de încălcare a obligațiilor de serviciu sau a normelor de conduită stabilite prin legi și regulamente, să existe o legătură de cauzalitate între fapta comisă și valoarea socială lezată, iar această faptă să fie comisă cu vinovăție, fie sub forma intenției, fie sub forma culpei. În același timp Completul deja s-a pronunțat în unele hotărâri, că „Incompetența profesională gravă și evidentă presupune acțiuni care ar demonstra lipsă de cunoștințe sau de practică într-un anumit domeniu, la caz în domeniul de aplicare a legilor, a practicii unitare în spețele care se soluționează - circumstanțe ce la caz nu se regăsesc. În raportul prezentat de Inspekția judiciară nu au fost prezentate careva probe concludente, în conformitate cu legislația în vigoare, ce ar demonstra incompetența profesională a judecătorului vizat. Incompetența nu poate fi stabilit prin analiza unei singure hotărâri sau unei singure măsuri procesuale.

Completul de examinare a contestațiilor consideră justă concluzia Inspecției judiciare în baza probelor prezentate de către Bogdan Raisa și temei de casare a deciziei contestate nu sunt.

Consiliul Superior al Magistraturii, fiind organ de autoadministrare judecătorească, nu are competențe jurisdicționale și nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor judecate de instanțele competente, să se expună și/sau să aprecieze legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești.

În caz contrar, dacă Inspecția Judiciară, ca organ specializat al Consiliului Superior al Magistraturii ar interveni în examinarea cauzei, s-ar expune în privința hotărârii adoptate, dând o apreciere probelor din dosar, legalității actelor judecătorești adoptate, corectitudinii aplicării legislației, etc., aceasta ar constitui o imixtiune gravă în înfăptuirea justiției, prin aceasta arogându-și atribuțiile organului de înfăptuire a justiției.

Verificând acțiunile judecătorului vizat în sesizare prin prisma temeiurilor prevăzute de art.4 alin.(1)) lit.b) și c), din Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor, se reține lipsa acestora.

În baza celor expuse și probelor administrate, Completul pentru examinarea contestațiilor consideră, că Inspecția judiciară just a concluzionat lipsa temeiurilor angajării răspunderii disciplinare a judecătorului Grădinari Lucia de la Judecătoria Drochia, sediul central potrivit prevederilor art.4 alin.(1) lit. lit.b) și c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr.178 din 25 iulie 2014, motiv din care contestația se respinge, ca neîntemeiată.

Prin prisma celor expuse, conform art. 27-28 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/25.07.2014, Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar,-

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se respinge ca neîntemeiată contestația declarată de Bogdan Raisa împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 731s-930 p/m din 08 octombrie 2022, emise pe marginea sesizării depuse la 14 iulie 2022 asupra acțiunilor judecătorului Grădinari Lucia de la Judecătoria Drochia, sediul central,

Hotărârea este definitivă, se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

Președinte /semnătura/ Pulbere Ruxanda

Membrii /semnătura/ Midrigan Pavel

/semnătura/ Postica Alexandru